KANADA — NAGYHATALOM

IRTA: KOVÁCS JÁNOS, Békevár, Sask.

A kanadai politika változásai között a konzervativok rendesen olyan időszakokban jutnak uralomra, amikor az angol felsőbbség Kanadában veszélyeztetve látszik. Igy az 1911-iki választásokon az amerikai "yanky"-ktől való félelem hajtotta a konzervativok karjaiba szavazók táborát és buktatta meg Lauriert. A legutóbbi, azaz az 1930-as választásokon ugyanez ismétlődött meg. A jövő választásokon előreláthatólag a nemzetköziség mozgolódása következtében fogják a kékvérü hazafiak nagyobb számban visszaküldeni a parlamentbe a konzervativokat. Vitába szállhat itt valaki vámról s erről, arról — az angol tudja, hogy neki egy kötelessége van és ez, hogy jó angol legyen. A többi politika.

Tanulhatnánk mi magyarok ebből, kik egy telepen is százfelé huzunk. Pedig ránk férne az összetartás, mert kis nemzet vagyunk s kivált most, mikor létünkről s fennmaradásunkról van szó, legjobb igyekeztünkkel kelléne a jövőt előkészitenünk. Az angol felsőbbség megzavarását látták a konzervativok legelőször abban, amikor Sir Wilfrid Laurier három hadihajót szerzett Kanadának, hogy ezzel megvesse az alapját ez ország eljövendő önállósága s nagyhatalmi állásának. A konzervativ ellenzék hasonló éles támadással illette később MacKenzie King miniszterelnök, Laurier utódjának ezirányban tett ujabb és sokkal jelentőségesebb lépéseért, hogy tudni illik három követséget állitott fel természetesen roppant költséggel Tokióban, Párisban és Washingtonban s bizonyos más változtatásokat eszközölt ki az alkotmányban, amelyek mind azt a célt szolgálták, hogy Kanada önállósága jobban kidomborodjék az angol külpolitikában. Már a békeszerződésben biztositva van Kanada külön képviselete szavazati joggal a Népszövetségben.

* * *

Minket magyarokat szomoru emlékek füznek a nagyhatalom szóhoz. Mihelyt elkezdtek odahaza a nagyhatalomról beszélni azonnal megkezdődött a mi kálvária-járásunk, mely nem is szünt meg addig amig abba a szomoru helyzetbe nem jutottunk, ahol most vagyunk. Ez adta kezébe a szegény s teher alatt roskadozó magyar népnek a vándorbotot, hogy itt a kanadai prérin épitsen magának uj hazát s talán valamikor egy másik nagyhatalmat. Ez hurcolta el a világ minden tájára öldöklő háboruba odahaza maradt véreinket. Ez gyilkolta meg legfőbb tragikumaként a magyar nemzet egyetlen emberét, aki ha élt volna, talán még megmenthette volna Tisza Istvánt. Nekünk tehát elég volt a nagyhatalomból.

* * *

A konzervativ párt legutóbbi uralomra jutásával elvéhez hüen, bár a liberálisok intézkedéseit érintetlenül hagyta, mindamellett a birodalom egységét tette előtérbe s kivált gazdaságilag egy nagy egészet akar belőle faragni, mely biztositaná az egyes alkatrészek, valamint az anyaállam boldogulását. A birodalom sulypontja jellemzőleg Ottawa felé irányul mutatva, hogy Észak-Amerika és igy Kanada is a kelet és nyugat közt elfoglalt igen fontos pozíciójánál fogva a brit birodalomban nagy szerepet fog játszani a jövőben.

Igy akarva, nem akarva Kanada tényleg nagyhatalommá lépett elő s megtörtént az a különös eset, hogy mi kanadai magyarok népszövetségi képviseletünk utján azt mondhatjuk az európai kisebbségek és ezek között első sorban saját véreink elnyomóinak "ne bántsd a magyart"!

De ennél még kár volna megállnunk. Mindenkinek be kell látni, hogy a világválság egyik legnyomósabb oka Magyarország feldarabolása és a rossz béke. Arthur Meighen, volt miniszterelnöknek igaza volt, amikor legutóbbi beszédeiben ezt nyiltan leszögezte. A kanadai farmerek addig hiába termelnek, amig ez igy marad. A helyzet gazdasági szempontból is tarthatatlan. A győztes államok egyebet nem csinálnak, mint katonát tartanak. "Fegyvercsörtetéskor hallgatnak a muzsák" állapitja meg a közmondás és igy áll a gazdasági békével is. Addig nem lesz jó világ, mig Magyarországon nem segitenek.

Bepillantás a világválság titkaiba

MIKÉPEN FÜGG ÖSSZE AZ EGÉSZ VILÁG EGYMÁSSAL S HOGYAN ÉRZIK MEG A FÖLDGÖMB EGYIK OLDALÁN MIND AZT A BAJT, AMI A MÁSIK VÉGLETBEN TÖRTÉNIK?

A rohamosan fejlődő közlekedési eszközök, a sürü érintkezés kisebbé tették a világot, világrészeket hoztak közelebb egymáshoz és hozzánk, érdeklődésünk tárgyává, sokszor érdekeink részesévé tettek idegen népeket. Már-már olyan a világ, mint egyetlen óriás köztársaság. Hiába minden gyülölet, ellenségeskedés ... mindinkább látszanak a jelek, melyek azt mutatják, mint fog ledőlni minden válaszfal a nemzetek között. Ha lesz is különbség közöttük életmódra, szokásokra, foglalkozásra nézve az éghajlat s egyéb földrajzi viszonyok következtében, az sem az ellentétek felidézésére, hanem a nagy egész érdekeinek, jólétének előmozditására fog szolgálni. Faji gyülöletnek, ellenségeskedésnek véget vet majd a szükség. Mindinkább ki fog tünni, hogy az egész világ békéjének zavarása büntetlenül nem lehetséges mert a nép, mely más népnek árt, magának is mérhetetlen kárt okoz. A szükség tesz majd bennünket elnézőkké, jóakarókká, okosakká. Ez valósitja meg majd a nagy emberiségbarátok álmát, az örök békét. Fegyvercsörgés, harci zaj elnémul s a vértelen harcban, a gazdasági téren való küzdelemben is meggondolás parancsol.

Ezekkel a szavakkal jellemezte az általános helyzetet a közgazdászok legtöbbje a háboru megkezdése előtt. És habár idő közben a magukat gőgösen nagy, vezető nemzeteknek nevező népek még nyiltabb vagy takartabb lenézéssel utasitottak el maguktól a nemzetek közötti megértés, együttműködés lehetőségét — azóta ezekre a "nagy vezető nemzetek"re is elkövetkezett a megaláztatások órája s a legjobbak közülök bünbánó beismeréssel igyekeznek a megértés, együttműködés utjára térni.

Ismeretes dolog, hogy a háboru előtt nagyon népszerü volt az Egyesült Államokban a Monroe-doktrina, ami magyarul annyit tesz, hogy Európának és Amerikának semmi közük egymáshoz, sőt még a háboru óta is sokszor érvényesült az az irány, hogy a "Nagyszomszéd"nak távol kell tartania magát az európai ügyektől, még ha nemzetközi fontosságuak is. Az utolsó időben azonban ezt az elvet erősen a bukás felé sodorják a viszonyok.

A huszadik század a nemzetek-államok közötti kölcsönös függés és szolidaritás világa. A tudomány és technika emberei megajándékoztak bennünket automobillal, repülőgéppel, rádióval s a gyors közlekedés és szállitás más csodáatos eszközeivel. Ezek az adományok uj egységgé füzték összsze a földkerekséget. De ezt még nem látták be azok, akik azt hiszik, hogy a gazdasági világnyomoruságon, a munkanélküliségen jelszavakkal varázsmondásokkal segiteni lehet. Csak nemrégiben történt, hogy megállapitották, miszerint az Egyesültek gazdasági bajai annak tulajdonithatók, hogy a munkás nem vásárol, kiadták a jelszót, hogy a munkás ne takarékoskodjék hanem vásároljon! A munkás, akinek munkaidejét egyre csökkentik aki azt sem tudja bizonyosan, lesz-e maholnap munkája. Vagy a munkanélküli munkások vásároljanak?

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara jelentései szomoru világ képét tárják elénk. Németország gazdasági helyzete tőkehiányával, tönkrement belföldi piacaival, a munkanélküliek millióival maga a vigasztalanság; Anglia gyáripari cikkeiből Ausztráli, — akárcsak Kanada — nem tudnak eleget vásárolni, mivel mezőgazdasági termékeikből nem kapnak elegendő pénzt.

Angol-India nem akar angol árut venni, Kinában pedig Anglia elvesztette piacait. Japánban a nyers gyapot árának felmorzsolódása, a kinai piacok elvesztése, főképpen pedig az, hogy az amerikaiak sem nyers selymet, sem selyemszövetet nem vihetnek be, teljesen aláásták a gazdasági helyzetet.

Az olasz termelés és kivitel csökkenését s a munkanélküliek számának növekedését Mussolini szónoklatai sem tudják többé eltakarni. Csehszlovákiában csökken a ki- és bevitel és növekszik a munkanélküliség. Kis Ausztria nem tudja megfizetni a nyersanyagot s igy egyre kevesebb munkát tud adni munkásainak. Magyarország szükhatárok közé szoritva más országok buzájával kénytelen versenyre kelni a piacokon s az eredmény az, hogy nagy fölöslegek maradnak eladatlanul. Spanyolország nem tudja eladni olajfölöslegét, Lengyelország rozsát, Kuba a cukrát, Argentina ismét buzáját Svédország pedig a fáját nem tudja értékesiteni sőt Franciaországot is, amely mindeddig nyugodtan nézte a mások vergődését, ki- és beviteli gondok sujtják s a párisi bankok biztonsága megingott.

És az Egyesült Államok? Nem tudja buzáját külföldi piacokra vinni, mert a kereslet csekély, következésképpen a mező gazdák hatalmas osztályának vevőképessége megbénult, a gyapot óriás hófuvásokként fekszik a kikötőkben, az ára beláthatatlan mélységbe zuhant; hires motorainak, autóinak, gépeinek pedig éppen ugy nem akad vevője mint Brazilia kávéjának.

Az érdek ezer szála füz ma egymáshoz népeket, államokat, az okok hatása messzeföldön érezhető olyan mértékben, hogy pl. az egyiptomi mezőgazda adott pillanatban nem tudhatja, mit kérjen cukor- vagy gyapottermésért mindaddig, amig a Kuba-szigeti tőzsde jelentését nem olvasta, s a Missippi-völgy termése hatással van az ausztráliai és indiai árak kialakulására. 1920-ban, mikor Közép-Európa nyomoruságа a német és angol gyapotfonódák legtöbbjét tétlenségre kárhoztatta, az Egyesültek déli államaiban a gyapotültetvények jó egyharmadát elhagyták s megkezdődött a néger munkások bevándorlása az északi városokba, amiből aztán tömérdek baj és sulyos faji problémák támadtak amit az idézett elő, hogy a világ másik sarkán vagy 3000 mérföldnyire az emberek fizetőereje időlegesen megroppant.

A gazdasági következmények láncolata végtelen. A megtakaritott francia garasok Argentinába vagy Chilébe kerülnek kölcsönképpen, ami a vevő- és rendelőkedvet fellenditi s igy közvetve a német vagy belga ipar javára válnak. Csehszlovákiában a háboru után fokozódott a csokoládéfogyasztás, amit hamarosan megéreztek Venezuela ültetvényein. Angol hajó köt ki Fiumében, hogy magyar, szerb és rumán kivándorlókat vegyen fel, partra teszi őket Braziliában vagy Argentinában s nyers gyapjut hoz magával Ausztria vagy Csehország fonói számára.

Egyik állam pénzt kölcsönöz a pénzt kölcsönző állam fokozza bevitelét és kiterjeszti vállalatait. Emberek tőke, árucikkek körforgása ez egyik országból, egyik világrészből a másikba. És a körforgás ritmusa egyre gyorsabbá lesz. A ki- és bevitel alapja, a nemzetközi hitel- a pénzügy ma már mindenüvé elható hálója: az arany hullámzása, a tőke áthelyezése, a különböző kurzusok közti összefüggés és mindazok a bonyolódott müveletek, amelyek a kereskedelmet és a közlekedést minden módon lehetővé teszik.

Mi történt tulajdonképpen? A kereskedelem és pénzügy vagy száz év óta megindult fejlődése eltüntette a régi határokat s a világ gazdasági életét nemzeti alapokról nemzetközi alapokra tolta át. Mindenütt gazdasági erők törik át a korlátokat s közös szinvonalra törekszenek hozni a gazdasági életet. Pangás és fellendülés az egész világon egy ritmussal, egy mértékkel száll és emelkedik, akár csak az apály és dagály a tengeren. Haladás, jómód nem maradhat egy országra korlátozva, de a rossz időket, rossz viszonyokat sem lehet izolálni. Egyetlen ország sem maradhat gazdag, fizetőképes, ha nemzetközi szegényekházában él.

A jelen gazdasági helyzet javulása csak ugy következhetik be, ha gondolkozásunkat és tetteinket összhangba törekszünk hozni uj, nemzetközi gazdasági helyzetünkkel. Az általános politikai felfogás viszont nem tartott lépést gépeinkkel. Az elmult évtizedek technika-létrehozta nagy, szinte forradalmi átalakulásai csak kevés nyomot hagytak intézményeinken, szociális meggyőződésünkön. Még mindig azt hisszük, hogy politikai elszigeteltségben elhetünk olyan világban, amelyben a gazdasági elszigeteltség megszünt. Nemcsak az Egyesült Államokban, de a világ minden országában mély szakadék tátong az uj élet és a régi eszmék között, mindenütt elavult politikai formulákkal akarják megoldani a modern gazdasági problémákat, holott a bennünket szorongató problémák azt kivánják hogy az államok közösségének bizonyos tereken olyan együttműködési lehetőséget adjunk, amely összhangban van az államok mai egymástól való függésével.

"A FÖLDÖN BÉKESSÉG"...

IRTA HERCZEG FERENC

Samael kilépett az Ezüst kapun és magához intett három fekete angyalt.

— Ti azonnal farkasoknak öltöztök, lesbe feküsztök a szentmiklósi erdei feszületnél s ha megszólal éjfélkor a toronyóra, akkor jól vigyázzatok: a hetedik embert, aki az uton jön szét kell tépnetek.

Az angyalok iszonyodva néztek egymásra.

— Parancs! — szólt a Halál angyala és eltünt a kapuban.

•

Jon az óráját nézte: pont tiz! Menetrend szerint délután öttkor már otthon kellett volna lennie, de a vonat a hegyek közt hófuvásba került és ugy kellett kiásatni. Az enyhén átfütött, fényesen világitott gyorsvonaton alig lézengett egy pár utas. Ki utazik szivesen ilyen zord éjszakán.

Jon tudta hogy egész atyafisága az édesanyja házánál várja. Ha nem érkezik meg éjfélkor, azok reggelig is együtt maradnak. Ez különben nem fontos. Fontos csak az az állandó kis mámor amely édesen füti a vérét és amelytől kéjjé lesz minden lélegzetvétele. Fontos az, hogy megnyerte a nagy csatát, életének döntő csatáját!

Mindössze harmincöt esztendős ember és a sárga irattáskájában amelyet egy pillanatra se enged ki a kezéből, magával hozza a dicsőséget, hatalmat s gazdagságot. Mérhetetlen gazdagságot és ami annál több: a teljes függetlenséget. Ezentul ő ott élhet ahol akar, azt a munkát vállalhatja, amelyhez kedve van azt a nőt veheti feleségül, akit szeret.

A győzelmében nem lehet kételkedni. A számitásai kifogástalanok a kémiai kisérletei az utolsóig beváltak. És bár gondosan őrizte nagyszerü titkát, az emberek valahogyan mégis neszét vették és komoly oldalról, a legkomolyabb oldalról, fantasztikus ajánlatokkal kezdték kerülgetni. Abba a különös helyzetbe került hogy ő, akinek hat hónappal ezelőtt egy rendes öltözet ruhája nem volt, most alig tudott védekezni az aranylavina ellen, amely a nyakába készült szakadni.

•

Az otthoniakra gondolt. Azok is tudnak már valamit és ugy várják haza mint a megváltót. Hogy megváltsa őket a szegénységgel járó mocsoktól s keserüségtől! Meg is fogja tenni. Hiszen ő főleg azért örül a győzelmének, hogy boldoggá tehet egy csomó jó embert.

Az édesanyjának kényelmes családi házat épit az erdő szélén. Téli kertet is ragaszt hozzá, az öregasszony nagyon szereti a virágot. Szegény, egész ifjuságán át fukarkodott és koplalt csakhogy egyetemre járathassa a legkedvesebbik fiát.

A tesvérbátyja dolgát is rendbe fogja hozni. Az évek óta vergődik az adósságok mocsarában a sok izgalom és lealázás már egészen elvaditotta.

A hugát pedig férjhez adja. Igaz, a vőlegénye nem komoly ember, afféle rokonszenves szélkakas de csak legyen az övé az ember nem tudja milyen mgból sarjad a boldogság.

•

A vonat mind lassabban döcögött, egyszer-kétszer zökkenve megállott, majd ujból nekiru gaszkodott végül azonban nem mozdult többet.

— Tessék megint megrekedtünk! — zsörtölődött a kalauz.

— Vajjon meddig fogunk itt vesztegelni? — kérdezte Jon.

— Talán holnap reggelig. Mert amig idetelegrafálnak halahonnan egy hóekét ...

— Hol vagyunk tulajdonképpen?

— Vagy tiz kilóméternyire Szentmiklóstól.

Jon a két kezével ernyőt csinált és kinézett az ablakon. Ez a feketeség künn a szentmiklósi erdő! Nagyszerü! Ha leszáll és átgyalogol az erdőn harminc perc alatt otthon van!

Már cihelődött is. A kalauz majd adja le a poggyászát az állomáson, ő maga csak a sárga kis táskáját viszi.

•

A család együtt ült.

— Nem kell idegeskedni — mondta Jon bátyja — az állomásfőnök éppen most jzent. hogy a gyorsvonat megint meg akadt, de legkésőbb egy óra mulva benn lesz az állomáson.

Az asztalon gyertya. A szomszéd szobában teritett asztal a hófehér damaszton ezüst és kristály csillog, a menyasszony fagyönggyel ékesitette a függő lámpát.

— Reggel két angol érkezett a Koronába, — mondja a vőlegény, a rokonszenves szélkakas. — Jon után tudakozódtak A vendéglős azt hiszi, katonatisztek bár ők, kereskedőknek mondják magukat.

Künn csöngetnek, a menyasszony táviratot hoz. Ez ma a negyedik! Párisból jött!

— Nagy dolgok ezek! — mondja Jon bátyja.

— Én mindig tudtam — szól halkan az anya.

— Hogy most idejön, otthagyja ezer fontos dolgát, hogy velünk lehessen ... Végre is mit adhatunk mi neki? Mit mondhatunk mi neki? Ugy tulnőtt rajtunk ...

Ezt Jon bátyja mondja tovább azonban nem beszél, attól fél, a meghatottságtól elcsuklik a hangja.

— Szerény fiu volt mindig, — szól az anya — jó gyermek s jó testvér, azért is áldotta meg az Isten.

•

Lenn a városban éjfélt ütött a toronyóra. Fenn az erdőben, a kőkeresztnél, halvány fénypontok világitanak a fiatal fenyőfák közt. Az ember azt hihetné: szentjánosbogarak. Hat téli szentjánosbogár három pár véres farkasszem, amely az utra figyel. Három farkas hasal a bozótban.

Elsőnek egy részeg ember jön az uton. Mérgesen feleselget egy láthatatlan ellenesével.

— Nekem mered mondani, hogy részeg vagyok? Nekem, te kutya?

Elkezd káromkodni és csuklani és tovább tántorog. A farkasok meg sem mozdulnak.

Két öreg koldus jön, két emberi roncs, amely egymást vonszolja a templom irányában. Egyik mankón jár, a másik vak Az ordasok csendben lapulnak.

Jön a hegyvidék uzsorása. Sötét és kaján gondolatok keringenek körülötte, mint varjuraj az akasztófa körül. Most már ő nem kegyelmez tovább annak a sok adósságcsinálónak Eddig várt, de tovább már nem. Aki nem fizet, az takarodjék a viskójából!

A farkasok csendben feküsznek.

Két toprongyos alak.

— De ha kitudódik? — kérdezi az egyik.

— Nem szabad tanut hagyni. Azt a hat esztendőt is azért kaptam, mert élve hagytam a kislányt, ő aztán elárult. Nem szabad tanut hagyni.

A farkasok ezeket sem bántják. De most jön a hetedik! Gyors lésésekkel halad a jól ismert erdei uton, kezében a sárga irattáska, szivében a győztes édes mámora.

Egyszerre megáll. Hirtelen, mint az álomkép, két lompos állat perdül eléje a holdvilágos uton. Farkasok? Ezen a vidéken? Lehetetlen! Kóbor kuvaszok lesznek. De azért mégis a browningja után kap. Mielőtt azonban lőhetne, iszonyu lökést érez a vállán, a harmadik farkas hátba támadta, Jon elneszti az egyensulyát és arccal a hóba bukik ...

Vérfagyasztó üvöltés hasitja át az erdő csendjét. Vége.

•

A falu bolondja sárga irattáskát talált a fenyőbozótban. Megtapogatta: tele volt papirdarabokkal. Pénz! — gügyögte felcsillanó szemmel. Izgatott, zavaros gondolatok kergetőztek a fejében. Meg fog házasodni, feleségül veszi a biró lányát, a büszke Évit, vagy talán inkább a postáskisasszonyt, mert az szebb lány.

Óvatosan kinyitotta a táskát de pénz nem volt benne, csupa irás. Egyenkint kiszedegette a lapokat, megforgatta, nem rejtőzik-e bennük bankó de csak irást látott, betüket, számokat, furcsa rajzokat ... Egyenkint eltépdeste és mérgesen elszórta az erdőben. Mikor a vámhoz ért, már üres volt a táska.

Az irások pedig egy ujfajta mérges gáz tudományos formuláit tartalmazták. Egy gázét, amelyet a zseniális feltaláló "három keresztes gáznak" nevezett és amely hadi célokra kiválóan alkalmas, mert feszitő energiája és virulenciája ugy aránylik az eddig használt hadi gázok hatékonyságához, mint tizezer az egyhez. Egyetlen 100 kilogrammos gázbomba elegendő arra, hogy elpusztitsa egy nagyváros egész lakosságát.

Mégis 8-ast gyárt Ford!

Hónapokkal ezelőtt megemlékeztünk már arról a mendemondáról, miszerint Henry Ford egy nyolchengeres uj kocsival fogja meglepni a világot. Azt bizonyosra vették, hogy az ugy nevezett "Model A" további gyártását a Fordson traktorával egyetemben teljesen elejti a detroiti autókirály; annál is inkább, miután ezeknek az olcsó gépeknek a szabadalmait örök áron eladta Szovjetoroszországnak.

Annyit sikerült kideriteni, hogy Ford mérnökei tényleg kisérleteztek egy nyolc-hengeres uj automobillal, azonban különös tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, illetőleg az általános pénztelenségre egyáltalában nem látszott valószinűnek, hogy a detroiti kovácsból milliomossá lett "Henry" a nyolc-hengeres autót a viszonyok javulásáig, esetleg még néhány évig piacra dobja. Ennek a felfogásnak adott igazat az a tény, hogy a "Model B" Ford kocsi alkatrészeire néhány héttel ezelőtt ki is adták a megrendeléseket a Cleveland körüli gyáraknak.

A mult héten viszont lecsapott a bomba az autóipar spekulánsaira. Ford, aki eddig is sok meglepetést okozott már a gépkocsi-tőzsde berkeiben, egyetlen erélyes kézmozdulattal lerendelte a "Model B" alkatrészeit, bárha azok jórésze elkészült. Igaz ugyan, hogy Fordnak rengeteg vesztesége lesz ezzel kapcsolatban azonban ez részére még mindig kisebb baj, mint hogyha a "Model B" elvesztené a piacot a szinte mesterien tökéletesre emelt uj hathengeres Chevrolet-tel szemben. Nehogy pedig ez a katasztrófa bekövetkezhessék, Ford ismét felveszi az életre-halálra menő versenyt a General Motors hatalmas iparteleperel és ugyanazért az árért amiért mások csak hathengeres motort tudnak adni: ő egy nyolchengeres kocsival fogja izgalomba hozni az autósvilágot.

ÉHINSÉG KISÁZSIÁBAN

Ankarából, Törökország uj fő városából irják: A világhirü török dohánytermő vidéken, Urla környékén rettenetes éhinség pusztit. A dohánytermelők nem tudják eladni dohányukat. Próbálkoztak cserekereskedelemmel. Nagy nyomorukban egy bála dohányt igértek egy zsák lisztért, de a csereakcióból nem lett semmi. Tömegesen halnak éhen az emberek Urla környékén.